

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

Deus in tua uirtute

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

De sancta Catharina

Legit enim cum deberet decollari oportuit ad deum. ut quicunque memoria eius celebraret in omnibus necessitatibus suis apicis etonis celebre obtineret effectum. ¶ Item nota. brata catharina apparuit gloria in quocumque scilicet in sapientia. in eloquentia. in prudencia. in dignitate. eminentia. in castitate. misericordia. Vnde quod sunt quod violare potest quod a seruauit. habuit affluentiam bonorum seu rerum regalium. cum parvulus distillans successus. Ne habuit opportunitatem. quod inter suos famulos versabatur. Habuit etiam iuuenitatem. quod octodecim annorum fuit. Habuit etiam libertatem. quod libera in palacio remansit. Habuit etiam pulchritudinem etatem speciosa valde. ¶ Item nota. brata catharina magna dignitate fuisse in celistibus. Vnde quodam privilegio fuerit in aliis sanctis dum decederet ut Christi visitatio in Ioanne evangelista. olei emanatio in sancto Nicolao. lactis effusio in beato Paulo. sepulchri preparatio in sancto Clemente. petitio eius exaudita in sancta Margareta. Hec oia fuerunt simul in sancta Catharina quod alijs singulariter et particulariter erant praesertim.

¶ Nota. clerus est nomine sedis declinatiorum. et dicitur a cleris quod est sors. quod antiquitus cleri in sortem fuerunt electi. Sed catharina dicitur a catharina grece quod est universale latine. et ruina quasi universalis ruina. quod omnes edificium diaboli in ea corruerunt. Edificium cupiditas mundane per diuiniap precepit. Vnde catharina dicitur quasi cathenula. quia ipsa per opera sua catenam fecit per quam ad regnum celorum ascendit.

D. Eus in tua pietate scimus andreas gaudet et letat eadem conimitatus. Piscatio nati tui ipse per misericordiam factus piscator populi.

¶ Hoc autor describit aliam sequentiam de festivitate sancti Andree. In quo autor tria facit. Primo allocutus domini in Iesu Christo per mediam sanctum Andream. Secundo ostendit pietatem et passionem eius. Tercio dirigit peritorem ad eum. sed aibi. His legebus. tercias ibi. Non significat. Dices pro me sic. O deus (scimus Andream). et apostolus sic dicit (gaudet). et exultet (et letat). et gratulatur (in tua pietate). et in magnificencia divinitatis (conimitatus). et sequitur. scilicet te (eadem) scilicet pietate. scilicet qui per sanctum Andream est (piscator). et captor (populi). et genitrix tuum. scilicet Andream est factus (piscatio). et predicationis (tui natus). et probi in carnali scilicet Christi (pauus). et primo.

Mirmidones idolatras diu fluctuantes rete cepit fidei

Etsanctus Andreas (cepit). et attraxit (rete) scilicet (fidei). et sua predicatione (Mirmidones). et tales homines (idolatras). et infideles (fluctuantes) id est dubitantes in fide (diu). et longo tempore.

¶ Nota scribit pheresa in psalmis. Cadent in reti aculo eius peccatores. In quo probis beatum Andreas permedit. cui post vocatorem data est potestas ut caperet peccatores reti aculo fidei. et duceret eos ad portum salutis eterne. Vnde sciendum est quod beatus Gregorius doctor euangelio Iohannis. xl. Traxerunt rete ad terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum rati ecent non est scissum rete. Vbi probis Gregorius. quod duplex est captura. Prima captura quoniam discipuli adorauerunt in nauem per captura piscium et dominus apparuit

Folium Ecclij

eis ambulans supra mare. et cū mississent rete in mari ex pcepto dñi collegerūt multitudinē pisciū et rūpebat rete. Piscatores isti sunt apli et pdicatores sancte fidei in ecclia dei. et precipue sanctus Andreas et frater eius si mon petrus. qm̄ dictū est. Venite post me faciā vos piscatores hominū. Et dñs ambulans super mare significat ei⁹ mortalitatem quādo in fluī et ibi huius mūdi ambulauit adhuc pro salutē hominū moritur⁹. Et re teruptū fuit vetus doctrina et lex antiqua que ex multitudine pisciū rum pebatur. et ex multitudine credētiū profundebatur. Sed dominus Iesus post resurrectō em eius apparuit discipulis suis stans in littore maris. quā si diceret Jam vobis ī in huius mūdi perturbationib⁹ non sum Ergo su per aquam non appaream. sed super terram et rete non rumpebatur. qz fidēs sancta iam crevit que a domino deo processit. Dōdo dicit in actib⁹ apostolorū. Quod a deo est non potestis destruere. Unde inter istos piscatores et sancte fidei catholice predicatorēs Beatus Andreas apostolus erat primus. ergo de ipso specialiter potest dici. Cadet in reticulo ei⁹ peccatores. Unde iusti non capiuntur cū rete fidei. immo iam capti sunt sed capiuntur peccatores ut in captura cum alijs pescibus fiat iusti et boni. Item nota Andreas quintupliciter interpretatur. Primo quasi virilis. ab andros grece qd̄ est vtile latine. ipse fuit virilis per constantiam in eius passione. Secundo interpretat⁹ decorus. fuit em̄ decorus p̄ vite castitatem unde dicebat populus egea reddē nobis hominē iustum et sanctū. Tertio interpretatur floridus. floruit em̄ p̄ dei et proximi charitatem. vñ scribit ibidē in eius passione. Nō interficias hominē deo clav⁹. Quarto interpretatur pietatis parabola. ipse em̄ fuit et habet parabolam pietatis et clemētie. Unde subdit ibidē. reddē nobis hominē piūm. Quinto interpretatur quasi sursum erector ppter sui humilitatē. iuxta illud euange. Qui se huius miliat exaltabit. Item nota littera δ (gaudet et letatur) Ubi nota q̄ secūs Andreas et alij sancti in celo habet multiplicia gaudia. hñt gaudia ex pte aie. qz deū p̄emplando agnoscunt et cognoscunt et diligunt et diligendo p̄fruuntur. Etiā habebunt gaudia ex parte corporis quadruplē. sc̄z corporis subtilitatem. corporis velocitatem. corporis claritatē. corporis impossibilitatē. vñ Est subtile velox clarū corpus patiens nūl. De gaudijs secōz δ et δ. Bernar. Herces sc̄oꝝ est tam magna q̄ menurari nō p̄t. et tam multa q̄ enumērari nō p̄t. et tam copiosa q̄ finiri non p̄t. et tam p̄ciosa q̄ estimari non p̄t. Item de gaudijs sc̄oꝝ sterū δ Aug⁹. O chare quare istā vitam amplecti noluisti. vbi vita sine morte. vbi iuuentus sine senectute. vbi lux sine tenebris. vbi leticia sine tristitia. vbi pars sine discordia. vbi voluptas sine iniuria. vbi regnum sine mutatione. ergo autor bene dicit q̄ sanctus Andreas gaudet et letatur. Item nota. beatus Andreas metaphorice δ et piscator christi. qz christus existens piscator eum cū fratre suo petro vocauit. Ut legitur in euangelio. Dñs videt Petrum et Andream retia sua mittentes in mari. et vocauit eos et secuti sunt eū relicitis retibus et nauis. et facti sunt piscatores populoꝝ metaphorice loquēdo. qz p̄ suā sanctā pdicationem tanq̄ per rete hojēs tanq̄ pisces ad fidē christi quererūt. Ut christus dixit petro ex hoc eris homines capiēs. Nota comitatus est participiū preteriti temporis derivatiū a verbo deponentiālē comitor. qd̄ p̄ponit a con-

r. i.

De sancto Andrea.

etimotor. Sed myrmidones est nōmē cōis gnis. et q̄uidam populus de tali ciuitate myrmidon. que fīm doctores est ciuitas capitalis in achaia. Sed fluctuagus a um est nōmē adiectiū p̄positū a fluctus et a noīe vagus tanq̄ ex obliquo et recto. et q̄r fluctuagus quasi dubiosus vagas in fluctib⁹. i. laborans dubijs etc.

Is legib⁹ achaia tuis deus victor illius subiugauit. Et tropheū christi tui fuit ibi bonū se ostentās militē. Miraculis virtutib⁹ doctrinis quecuqz quesita spolia tibi o rex attulit. Atqz suo cruce trumphi inscripsit titulū tibi regū domine. Istū crucis sociū et regni credimus christi filij tui atqz fraterculū.

Hic autor describit p̄tutes et passionē sc̄ti Andree dī. o (de⁹) oipotes (is). i. sc̄tūs Andreas ap̄ls (subiugauit). i. subiecit (achalā) rale regiones (cūis legib⁹). i. diuinis p̄ceptis. sc̄z postq̄ fuit (victor). i. supator (illi⁹). i. regionis. et bītūs Andreas (fixe). i. formauit (tropheū). i. victoriā (xp̄i tui). id est filij cui (ostentās). i. mōstrās (se) sc̄lē esse (ibi). i. in tali loco vel terra (bonū militē). i. forē agonista. O rex) sc̄z xp̄e. sc̄z sc̄tūs And. (attulit). i. tribuit (tibi) sc̄z deo (q̄cūqz). i. oia (q̄sita spolia) sc̄z acq̄litas rapinas (miraculis). i. cū signis (p̄tutib⁹). i. meritis et bonis opib⁹ (doctrinis) p̄dicationib⁹ (atqz). p̄t. o dñe sc̄z (rex regū) sc̄z sc̄tūs An. (inscripsit). i. intitulauit (suo cruce). i. suo sanguine (titulū). i. scripturā (cūi trūphī). i. vicerie. sc̄z ideo (nos credim⁹). i. p̄fitemur (istū) sc̄z sc̄tūm An. eē (sociū). i. so dalec (cruces) sc̄z sc̄tē vel pene crucis (et regni) sc̄z celestis (atqz) p̄z (fraterculū) id est fratre (xp̄i filij). i. vnigeniti. ¶ Nota. aūq̄ te. An. vocat⁹ erat a dño au⁹ diuit qdā tge te. Jo. bap. p̄dicante in deserto et dicere. Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit petā mūdi. be. An. mirabāt ex hoc opinionē iudeoz. vtrū messias iā venisset. q̄r iudei aduetū messie expectauerūt. Sz qn̄ audiuit sc̄tūm Jo annē p̄dicatēr p̄fir mātē q̄r xp̄s est. ip̄e venies ad fratre suū petz dixit. nos inuenim⁹ messiā q̄ dī xp̄s. et iuerūt simul ad ioānē ut sermonē ei⁹ audirent et p̄sentia xp̄i viderēt. Sz h̄ tge xp̄s eos nō vocauit. q̄r ip̄s ei⁹ nō dū aduenie. ¶ Tē nota. iudei expectat̄t adhuc aduetū messie. videlz antixp̄i. quē ip̄i credit̄t esse ventuz in redemptōem mūdi. Un̄ antixp̄s conabil̄t̄ decipe hoies quatuor modis. Primo p̄ callidā p̄suasionē ex scripturis p̄firmans se esse messiā et in lege p̄missum. vñ et legē xp̄i destruet et suā statuer. Un̄ ps. Constitue dñe legislatorē sup eos. i. antixp̄m. vbi dī glo. Antixp̄s in tēplo det sedebit q̄si deus ut legē dei auferat. Sc̄do p̄ miraculoz opatōem. Unde Pau. ad thessa. Faciet signa et ignē de celo in terram descendere. Glo. vt ap̄lis datus est suūsc̄tūs in specie ignis. ita et ille dabit spiritū malignum in specie ignis. Tercio p̄ donoz largitōem. vñ Daniel. Habit em̄ potestatem in multis. terram diuidet gratuite. Glo. Antixp̄s deceptis multa dabit terram suo exercitu diuidet. Quos enim suo terore subiugare nō poterit avaricia subiugabit. Quartō p̄ tormentōe illationē. vñ Daniel. Sug

Folium Ecclisi

Et credi per vniuersa vastabit. Itē gregō loquens de antichristo dicit. robus
stos q̄ppe interficiet et eos q̄ mente iniici sunt corporaliter. ¶ Tercio no-
ta. autor in littera tagit duo. p̄mo vitā sancti Andree. secundo tangit eius
passionē. De p̄mo legis q̄ būtis Andreas fuit virilis tā in corpe q̄ in aia.
Fuit enim virilis in corpe. q̄ habuit eandē longitudinē cū xpo. ipse etiā fui-
te virilis in aio. qd̄ declarat in littera. cū dicit ostentans se esse milite. Ipse enim
viriliter egit p̄dicādo. q̄ p̄dicauit vscq̄ ad mortē suā. Pro secundo nota q̄
in eius passione legit q̄ in achaia est qdā regio quā sctus Andreas p̄dica-
tionib⁹ et miraculis ad fidē p̄uertit. in quibus partib⁹ iacet qdā ciuitas noīe
Patras. quā cōsul Egeas intravit et cepit credētes in xp̄m appellere ad sa-
crificia idoloꝝ. Qui occurrit sanctus andreas dixit. Opt̄ ut tu q̄ iudex
hominū esse meruisti iudicem tuū q̄ in celis est agnoscas et agnitū colas.
et colendo eū q̄ verus deus est. ab his q̄ veri dei non sunt animū reuocati
res. Qui egeas dixit. Tu andreas qui pluades hominib⁹ supsticio sam se
etā quā romani p̄ncipes nuper exterminare iusserūt. Andreas respondit.
Ego sum qui predico verbū veritatis dñm Iesum christū. Romani autē
p̄ncipes nō cognouerūt. q̄ filius dei p̄ salutē hominū venies docuit ista
idola nō esse deos. sed demonia pessima humano generi intimica. Qui egeas
Ista supsticioz vana p̄ba sunt. que dū p̄dicaret vester iesus iudei eū
crucis patibulo affixerūt. Andreas respondit. Et si velles scire mysteriū
crucis. quā nō rōnabilī charitate xp̄s p̄ nostra salute sponte suscepit. Egeas
dixit. Quō tu dicas ei sponte passum cū afferat esse traditus a suo di-
scipulo et a iudeis tentus. Andreas respondit. Ideo dico sponte. q̄ cū ipso
fui cū a discipulo suo et a iudeis teneret. dixit nobis q̄ tradēdus erit et cru-
cifigēdus p̄ nostra salute et tercia die se resurrexit. ecce p̄dixit. Egeas dixit
miror te prudentē illum hominē velle sectari quo cunq̄ pacto. aut sponte
aut iniuste. in cruce tñ p̄fiteris affixū. Qui andreas. nō em p̄ sui reat culū
pa sed p̄ nostra salute crucis patibulū subire dignatus ē. vt vñ mors ori-
ebat inde vita resurgeret. Egeas dixit. q̄ discipulus ei⁹ es et dñs nr̄is im-
molare p̄tēnis. Andreas r̄ndit. ego colo vñū deū dñm christū crucifixū. et
illi hostiā corporis mei immolabo. Qui egeas. te sicut tuū deū crucifigā. An-
dreas r̄ndit. ego si crucis patibulū expauescerē crucis gloriā nō p̄dicarem.
Tunc egeas iussit beatū andream ad crucifigendū duci. q̄ dū videret crucem
dixit. Salve crux speciosa. ego gaudens veniam ad te ut tu me suscipes
discipulū qui p̄pendit in te magister meus Iesus christus. Qui dū cru-
cifigere expansis pedib⁹ sursum et manib⁹ deorum. biduo p̄cedebat viuēs
in cruce docens populū. et multa milia hominū ad fidē christianā querte-
bat. Populus igit̄ p̄tra egeā p̄motus ad ip̄m p̄verauit petēs sc̄m andre-
am deponi dicens. Concede nobis hominē iustū et pium. Sed sanct⁹ an-
dreas int̄mis desiderijs p̄cebat vitā suā p̄ martyrium crucis terminare
qd̄ factū est. Et oratione facta emisit sp̄m. et sic in dñō requeuit. Sed cū bea-
tus andreas ad crucem ducebatur populus qui sequebāt clamauit voce
magna. Innocens huius sanguis sine causa damnatur. Ex quibus omib⁹
patr̄z q̄ ipse andreas viriliter egit in p̄dicando. q̄ p̄dicauit vscq̄ ad mor-
tem. mortē autē crucis. Ergo bñ dicit in extū ostentans se bonum militem.
Itē nota būtis andreas vocat frater dñi. quia similis erat ei non similitud-

r. q.

De sancto Andrea.

dine maiestatis. sed in similitudine virtutum et miraculorum sciam fidem predicando et crucis martyrum suscipiendo. Fuit enim crucifixus quis non eodem modo sicut christus. qui peperit erectis pedibus in cruce. et viviebat ibidem per duos dies de ceteris populis predicando fidem christianam. et gratia magnam gloriam credit pre omnibus testibus. quare frater christi nuncupatur. ¶ Pro terminis nota. achaia est propter nomen regionis. sed figura est propter transitus cercus iugatois. et facit firmiter posse ostendere. quod ostendat est participium precorit ipsius a proprio frequentatio ostendo. quod ultra formata proprie ostendit dicitur. Sed tui ut hic ponitur est proximum primitium. et perficitur cum hoc nomine regum in diversitate numeri secundum regulas grammaticales quod. et mei cuiuslibet proximi punitur perficietur cum omni nomine in dissimili gne numero casu.

Nos igit peccatis nostris grauati te deum poscimus. Ut illius quod tua spsectatus precepta tua placent. Nos intercessione tuearis in eternum.

Hic autor dirigit petitionem ad deum ut meritis beatissimi Andree nos defendas. ut valeamus deo. Igitur nos. scilicet christianis grauati. hoc honorati (nostris peccatis) id est criminiis et delictis (postquam). scilicet rogamus (te deum). scilicet omnipotens ut tu es aris. scilicet defendas (nos). scilicet christians (in eternum). scilicet eternaliter (intercessione) id est interuenientem (illi). scilicet andree (quod spectat). scilicet est. scilicet sequitur (sp). scilicet in omnibus tuis (tua precepta). scilicet mandata. scilicet quod (placet). scilicet acceptabilia sunt (tibi). scilicet christi. ¶ Hora. quoniam auctor in hac parte etiam commendat beatum Andream et maxime ex obediencia cum deo. tua spsectatus precepta. Unde obediencia est spontaneum propter voluntatis sacrificium. vnde Berninus. Deinde fratres qui possunt obedienciam possunt vitam. quod in signo obedienciae inclinato capite christo tradidit spiritum. Ita obediencia efficit nos fratres dei. Illi in euangelio Matthaei. Quoniam fecerit voluntatem patris mei frater meus est. quam obediencia beatissimus Andreas firmis ter tenet frater christi nuncupatur. Ita obediencia fecit hominem excellentiorem et suis superioribus dilectum. vnde Deus. xviiiij. Si audieris vocem domini tui facies te dominus excellentiorem cunctis gentibus. Ita ergo de utilitate obediencia. Melior est obediencia quam victima. quod obediencia propria carnem offerit patrem. victima vero offerit carnem alienam. Hoc beatissimus Andreas propediens et considerans non cum tarditate nec coactus. sed festinanter et sponte deo obediuit. iuxta illud Matthaei. At illi relictis rebus primus sequitur sunt dum derelinquentes propriam voluntatem. quod de Macro. quod propria voluntas displiceret deo. placet diabolo. multis nocet. Et quod beatus Andreas propria voluntate reliqua mandatis dei firmiter obediuit. quare eius oratio apud deum misericorditer exaudiatur. quare meritis tamen imploremus. quod plus valeret unus sanctus orando quam multi peccatores.

¶ Pro terminis nota. grauatus est participium derivatum a proprio grauore. sed spectat participium precorit ipsius a sectoribus aris quod est frequentatio a sequore irregulariter formatum. vnde Alexius. Sciscitor et seitor et ceteri.

h Ospitati dedit egros olei perfusio Nicolaus naufragantibus assuit presidio. Reuelatur a defunctis defunctus in bivio. Baptizatur auri visio indecisus iudicio.